

SZEGEDI ÍTÉLTÁBLA
Gf.I.30.537/2007/4.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Darvai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Darvai Sándor ügyvéd) által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Lukovics Éva ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen áruhitel megfizetése iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2007. október 24. napján kelt 15.G.40.051/2007/10. számú ítéletével szemben az alperes részéről 11. és 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 570.000,- (Ötszázhetvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 900.000,- (Kilencszázezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

A peres felek 2004. február 27. napján szerződést kötöttek, amelyben a felperes vállalta, hogy az alperes részére 25 millió Ft erejéig forgóeszközök megvásárlásához áruhitelt biztosít, egyúttal az alperes is kötelezettséget vállalt arra, hogy ebben a konstrukcióban 84 hektáron dinnyetermesztéshez szükséges forgóeszközeit a felperestől veszi meg. Az igénybe vett hitel törlesztési ütemezését akként határozták meg, hogy az alperesnek 2004. július 12-15. napja között 6.250.000,- Ft-ot, augusztus 9-16. napja között 10.000.000,- Ft-ot, augusztus 17-31. között pedig 8.750.000,- Ft-ot és az addig felmerült kamatokat kell megfizetnie. A szerződés V. pontja szerint a forgóeszköz finanszírozási áruhitel 2004. február 9. napjától megállapított kamata 12, 5 %, amely napon a jegybanki alapkamat ugyanezen

összeg. Egyszeri bank- és kezelési költség az igénybe vett áruhitel összegének 1 %-a. Késedelmes teljesítés esetén a késedelmi kamat mértéke a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres szorzata.

A peres felek között 2004. április 7. napján adásvételi szerződés is létrejött, az alperes a felperestől 640.000 db Susy F1 megjelölésű görögdinnye vetőmagot vásárolt 8.352.864,- Ft vételárért. Az alperes a megvásárolt vetőmagból palántákat nevelt és azok kiültetését 2004. májusában kezdte meg. A termesztéshez 25 millió Ft-ot meghaladó értékű árut, ezen belül főként növényvédőszeret, kertészeti termékeket vásárolt a felperestől, amelyeknek ellenértékét csak részben fizette meg. Az alperes a görögdinnye vetőmag hibájára hivatkozással - kártérítés címén - pert indított a felperessel szemben a Hajdú Bihar Megyei Bíróság előtt 107.755.039,- Ft és járulékai megfizetése iránt. A Hajdú Bihar Megyei Bíróság az 5.G.40.007/2005/49. számú ítéletével a keresetét elutasította. A fellebbezés folytán eljáró Debreceni Ítéltábla a Gf.IV.30.023/2007/15. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes keresetében 29.443.372,- Ft és ennek 2004. november 16. napjától a kifizetésig számított 11 % kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy a felperessel kötött megállapodása semmis, mert az jogszabályba, jóerkölcsbe ütközik és színlelt is, mert ténylegesen integrátori szerződést kötöttek.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 28.038.768,- Ft-ot és ennek 2004. november 16. napjától a kifizetésig számított, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres szorzata szerint járó, de legfeljebb évi 11 % kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Indokolásában a 127/2003. (XII.17.) FVM rendelettel hatályon kívül helyezett, az integrátori tevékenységről, az ahhoz kapcsolódó értelmezési kérdésekről szóló 3/2003. (I.24.) FVM rendeletet idézve kifejtette, hogy az integráció a termelők és a feldolgozók között sajátos kapcsolati rendszert teremt. Lényegét illetően az a felek kölcsönös gazdasági érdekein alapuló, minimum egy évre szóló, de általában közép- vagy hosszútávú szerződéssel szabályozott olyan együttműködés, amelyben az egyik szerződő fél az integrátor, aki piaci és/vagy termelési biztonságot nyújt az integráltnak, valamint különböző szolgáltatásokkal és/vagy finanszírozással segíti a mezőgazdasági tevékenységet végző magántermelőt vagy gazdálkodó szervezetet. Az integráció résztvevői egyfajta közös kockázatviselésben működnek együtt, amelynek a kereteit a megállapodásban határozzák meg. Ez a kötelezettségvállalás az integrátori oldalról is kifejezetten a termelési kockázat egy részének átvállalását jelentheti, szemben a halasztott fizetési adásvétellel, amely csak egyfajta gazdasági kockázatot eredményez azzal, hogy a partner termeléséhez szükséges forgóeszközöket a termelésből befolyt eredmény „megjelenéséig” finanszírozza. Álláspontja szerint a perbeli esetben a felek szerződése nem terjedt ki a közös (termelési) kockázatviselésre, ezzel szemben maga az alperes ismerte el, hogy megfelelő anyagi fedezettel nem rendelkezett a termelés beindításához, amelyre ugyanakkor nagy szüksége volt (7. számú jegyzőkönyv 3. oldal utolsó előtti bekezdés). A megállapodás minősítésének elbírálása tekintetében lényegesnek tekintette azt is, hogy a felperes a dinnye felvásárlását nem vállalta fel, és az alperes részére egyéb szolgáltatásokat sem nyújtott (az öntözési berendezés kivitelezési

munkái kivételével, amelyek azonban magához az öntözési berendezéshez kapcsolódtak). Így összességében álláspontja szerint a felek közötti szerződés - bár az hordoz magában integrátori szerződésre jellemző elemeket is - alapvetően az elnevezésének megfelelően forgóeszköz finanszírozási megállapodás volt, amely az áruk vételárának későbbi időpontban történő kifizetését tette lehetővé. A jogvita elbírálásánál nem tulajdonított jelentőséget annak sem, ha a felperes esetlegesen a per tárgyát képező szerződést integrátori jogügyletként az illetékes hatóságnál bejelentette volna és ezáltal kamattámogatásban részesült volna, a kamattámogatás részbeni „átadása” nem lehetséges, mert a felperes javára ügyleti kamatot nem ítélt meg. Álláspontja szerint nincs jelentősége annak sem, ha a felperes jogtalanul vett fel állami támogatást, mert annak szankcionálása a rendelet 259. § (2) bekezdése alapján adóhatósági eljárás keretében történhetne meg. Az alperes elismerte, hogy a felperestől átvett áruk ellenértékéből 28.038.768,- Ft-ot nem fizetett meg, ezért ezen összegben marasztalta. Az alperesnek a szerződés semmisségére és színleltségére vonatkozó hivatkozásait alaptalannak ítélte.

Az ítélettel szemben az alperes élt fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásakor a Ptk. általános szabályait vette figyelembe, szemben a speciális, a hatályát veszített 3/2003. (I.24.) FVM rendelet megfelelő rendelkezéseivel, amelyek azonban a folyamatban lévő jogvitákban irányadóak. Hangsúlyozta, hogy a megkötött szerződés a felperes integrátori tevékenységének kifejtése során használt és általa készített blanketta-szerződés, amelyet részéről az integrátor jegyzett és a szerződéskötéshez a felperes vitte magával. Álláspontja szerint a közös kockázatviselés jogszabályon alapul és nem attól függ, hogy erről a felek megállapodnak avagy sem. A közös kockázatviselést érvényesen kizárni akkor sem volna jogszerű, ha a felek akarata kifejezetten erre irányulna. Nem bír jelentőséggel, hogy a megkötött szerződés nem rendelkezik ezekről a kérdésekről és jogszabályi hivatkozások sincsenek benne, mert a jogszabály rendelkezése pótolja a szerződés közös kockázatviselésre vonatkozó tartalmát. Tisztázni kellett volna, hogy a felperes állami támogatásokat és kedvezményeket igénybe vett-e, mert azt át kellett volna adnia az alperesnek és el kellett volna számolnia. Fenntartotta azt az álláspontját, amely szerint jóerkölcsbe ütközik és a felperes számára indokolatlan és jogszerűtlen előny, ha állami támogatáshoz jutott az alperessel létrehozott szerződés kapcsán, kockázata pedig nem volt.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **alaptalan.**

A peres felek között 2004. február 27. napján létrejött szerződés tartalma szerint - amit azt az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg - vetőmag (dinnye) adásvételi szerződéshez kapcsolódó, a termesztéséhez szükséges költségeket biztosító kölcsön (forgóeszköz finanszírozási) szerződés. A vevő alperes ugyanis a felperestől vásárolt vetőmag és a termesztés „input anyagainak” vételárát a felperes által - külön szerződés alapján nyújtott - hitelből (kölcsön) fizette meg, amely kölcsönt a

felperes maga is bankkölcsön felvételével biztosította. Az alperesnek a kölcsönt - a szerződésben meghatározott ütemezés szerint - a termés eredményének más megrendelők részére történő értékesítésével, az így befolyó vételárból kellett megfizetnie. A felperes a termés átvételére, az alperes pedig annak a felperes részére történő átadására nem vállalt kötelezettséget, vagyis köztük nem mezőgazdasági termékértékesítési szerződés jött létre, de az alperes a Ptk. 419. § (2) bekezdése szerint még e szerződés létrejötte esetén sem tagadhatta volna meg a szolgáltatások ellenértéke (a kölcsön) visszafizetését arra hivatkozva, hogy azok a termés eredményéből nem fedezhetők.

A szerződés nem minősül a 3/2003. (I.24.) FVM rendelet 5. számú melléklete szerinti „integrációs szerződésnek”. Az alperesi állásponttól eltérően e rendelet a szerződés 2004. február 27-i megkötésekor már nem volt hatályos, a 127/2003. (XII.27.) FVM rendelet 2003. december 31. napjával hatályon kívül helyezte. A folyamatban lévő ügyekben ugyan alkalmazni kellett, a peres felek azonban szerződésüket a hatályon kívül helyezés után kötötték, ezért alkalmazhatósága fel sem merülhetett. Az új jogszabály - a 25/2004. (III.3.) FVM rendelet - pedig a kihirdetésével lépett hatályba, visszaható hatálya nincs.

Egyébként is azt, hogy a peres felek szerződése megfelelt (volna) az FVM rendelet szerinti „integrációs szerződésnek”, a szerződés tartalma - az abban foglalt jogok és kötelezettségek - alapján (lett volna) eldönthető. Ha abban rendezik a közös kockázatviselés kérdését, továbbá a szerződési tartalom megfelelt volna az FVM rendelet mellékletében írtaknak, szerződésük akkor minősült volna „integrációs szerződésnek”.

A perbeli jogvitán kívül esik, hogy a felperes a jogszabályi feltételekhez képest a nem integrációs szerződés után is vett-e igénybe állami támogatást, amely tényt határozottan tagadott. Amennyiben mégis megtörtént volna, a jogszerűtlenül felvett támogatásra az alperes nem tarthatna igényt, hanem a jogellenes eljárás szankcionálása adóhatósági hatáskörbe tartozna.

Téves az az alperesi álláspont, amely szerint ha a szerződés nem felelt meg az „integrációs szerződés” tartalmi követelményeinek, az a szerződés semmisségét eredményezi. A felek között nem volt szerződési típuskényszer, a közös kockázatviselés nem kogens jogszabályi előírás. Integrációs szerződés azáltal jön létre, hogy a szerződő felek - önként - közös kockázatot vállalnak, és nem fordítva: a szerződést „integrációsaként” minősítve kötelezően közös kockázatot kellett volna vállalniuk, amelynek hiányában a szerződés semmis lenne. A szerződés „színlelt” volta és ennek semmisségi következménye csak akkor megállapítható, ha mindkét fél akarata a jogviszonyukban egy másik szerződés rendelkezéseinek érvényesülésére vonatkozott volna. Erre azonban semmiféle bizonyíték, adat nem áll rendelkezésre.

Az ítéletábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - lényegében helyes indokai szerint - helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján másodfokú eljárási költség megfizetésére kötelezte, ennek összegét a 41/2003. (XII.19.) IM rendelettel módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése szerint határozta meg.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illetékről a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján döntött.

Szeged, 2008. február hó 21. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Szűts Károlyné dr.sk.
előadó bíró

Dr. Mányoki Zsolt sk.
táblabíró